

1981-05-01

The health of dentists part IV(สุขภาพของทันตแพทย์ (ตอนที่ 4))

Pensri Sitthisomwong

Sulaksana Palanuwong

Supaporn Kanwanich

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj>

Part of the [Dentistry Commons](#)

Recommended Citation

Sitthisomwong, Pensri; Palanuwong, Sulaksana; and Kanwanich, Supaporn (1981) "The health of dentists part IV(สุขภาพของทันตแพทย์ (ตอนที่ 4))," *Chulalongkorn University Dental Journal*: Vol. 4: Iss. 2, Article 2.

DOI: 10.58837/CHULA.CUDJ.4.2.2

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj/vol4/iss2/2>

This Original article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Dental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

สุขภาพของทันตแพทย์ (ตอนที่ 4)

เพ็ญศรี สิทธิสมวงศ์* ท.บ., D.D.P.H.
สุลักษณ์ ผลานวงศ์** วท.บ. (สุขศึกษา)
สุภาพร กัณห์วานิช** สส.บ., ศศ.ม.

รายงานการศึกษาเรื่อง สุขภาพของทันตแพทย์ ตอนที่ 4 เกี่ยวกับทัศนคติของทันตแพทย์ พบว่าทันตแพทย์ร้อยละ 60.96 มีความพอใจในวิชาชีพปานกลาง และร้อยละ 42.62 ยังมีความไม่แน่ใจว่าจะประกอบอาชีพอีกนานเท่าใด และทันตแพทย์เกือบทั้งหมดให้ความเห็นว่า การบริหารร่างกายเป็นสิ่งจำเป็นและต้องการทราบวิธีการบริหารร่างกาย

ตอนที่ 4 ทัศนคติ

ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคตินี้ แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของทันตแพทย์เกี่ยวกับวิชาชีพของทันตแพทย์ การบริหารร่างกายและความคิดเห็นอื่น ๆ แสดงไว้ดังนี้

1. ความพอใจในอาชีพ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพว่ามีความพอใจมากน้อยเพียงใด พิจารณาได้ดังนี้

พอใจปานกลาง	ร้อยละ 60.96
พอใจมาก	ร้อยละ 31.53
ไม่พอใจ	ร้อยละ 5.11
ไม่ทราบ ไม่ตอบ	ร้อยละ 2.40

2. ระยะเวลาที่จะประกอบอาชีพต่อไป พิจารณาได้ดังนี้

ยังไม่แน่ใจ	ร้อยละ 42.62
จนกว่าสุขภาพจะไม่อำนวย	ร้อยละ 36.93

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หัวหน้าภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
** อาจารย์ภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มากกว่า 10 ปี	ร้อยละ 30.03
ต่ำกว่า 10 ปี	ร้อยละ 11.41
อื่นๆ	ร้อยละ 5.10

ความคิดเห็นในข้อนี้ ผู้ตอบสามารถ
เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

**3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
ร่างกาย** ทันตแพทย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่
การบริหารร่างกายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทันต-
แพทย์สูงถึงร้อยละ 97.60

**4. ความต้องการทราบวิธีการบริหาร
ร่างกาย** ทันตแพทย์ส่วนใหญ่มีความต้องการ
ทราบวิธีบริหารร่างกายสูงถึงร้อยละ 94.00

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพ มีผู้
ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพทันตแพทย์ไว้
หลายๆ ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 5.1 อาชีพทันตแพทย์ติดโรคได้
ง่าย
- 5.2 อาชีพทันตแพทย์เป็นอาชีพที่
ทำงานหนัก มีเวลาพักผ่อน
น้อย สุขภาพจิตเสื่อม ประ-
สาทเครียด
- 5.3 อาชีพทันตแพทย์เป็นงานที่
จำเจ น่าเบื่อ แต่รายได้ดี
- 5.4 ใช้สายตามาก

5.5 ต้องใช้แรงงานมาก ใช้ทั้ง 2
มือ 2 เท้า 2 ตา และสมอง
พร้อมกัน ทำให้เมื่อยล้า
สมองเครียด

5.6 ควรใช้ทันตแพทย์ทำงานบริ-
การน้อยกว่าปัจจุบัน เพราะ
ร่างกายทรุดโทรม ควรมีผู้
ช่วยทันตแพทย์แบ่งเบางาน

5.7 เมื่อทันตแพทย์มีอายุมากขึ้น
ควรทำงานให้น้อยลง

5.8 อาชีพทันตแพทย์หนักเกินไป
สำหรับเพศหญิง

วิจารณ์

1. ทันตแพทย์ที่ศึกษา มีลักษณะดังนี้
คือ เป็นเพศหญิงมากกว่าชาย มีอายุต่ำสุด 25 ปี
และสูงสุด 44 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 35-
44 ปี มีสถานภาพสมรสมากกว่าโสด และมี
บุตรเฉลี่ย 2 คน โดยเป็นเพศชายมากกว่าหญิง
และเป็นที่ทันตแพทย์ที่จบการศึกษาจากในประเทศ
จะเห็นได้ว่าทันตแพทย์ที่ศึกษากำลังอยู่ใน
วัยทำงานทั้งสิ้น ดังนั้นสุขภาพของทันต-
แพทย์จากรายงานที่ได้รวบรวมครั้งนี้ จึงเป็น
รายงานสุขภาพของประชากรในวัยฉกรรจ์

2. การทำงานและสถานที่ทำงาน
ทันตแพทย์กลุ่มที่ได้ศึกษานี้ส่วนใหญ่ทำงานอยู่

ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนของ
ทันตแพทย์ที่ทำงานในกรุงเทพ ฯ ต่อผู้ที่ทำงาน
ต่างจังหวัดได้ประมาณ 2 : 1 ดังนั้นข้อมูลต่างๆ
ที่รวบรวมได้จึงเป็นสุขภาพของทันตแพทย์ใน
กรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่

3. สุขภาพ ปัญหาของสุขภาพที่ทันต-
แพทย์ส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงประสบอยู่นั้น
ได้แก่โรคหวัด ซึ่งเป็นถึงร้อยละ 90 โดยเฉลี่ย
ของทั้ง 3 กลุ่ม รองลงมาได้แก่เจ็บคอและไอ
ปวดศีรษะและปวดหลัง

โรคหวัด เจ็บคอและไอ เป็นโรคที่ติดต่อกัน
กันทางการหายใจ การที่ทันตแพทย์ปฏิบัติงาน
ในระยะใกล้ชิดกับใบหน้าและช่องปากของผู้ป่วย
จึงทำให้การติดต่อกับโรคเป็นไปได้ง่าย โดยเฉพาะ
ทันตแพทย์ผู้ทำงานในคลินิกส่วนตัว
อย่างเดียว มีปัญหาโรคหวัดร้อยละ 94.44 ซึ่ง
ถ้าพิจารณาจะเห็นว่า ทันตแพทย์กลุ่มนี้ทำงาน
อยู่ในห้องคลินิกซึ่งมีเครื่องปรับอากาศร้อยละ
61.11 และท่าทางในขณะให้บริการแก่คนไข้
ก็เป็นลักษณะนั่งมากกว่ายืน แสดงให้เห็นว่า
การบริการในห้องปรับอากาศซึ่งเป็นห้องที่ปิด
การถ่ายเทของอากาศมีน้อย และขณะที่ทำงาน
ส่วนใหญ่คนไข้ก็อ้าปากอยู่เกือบตลอดเวลา การ
แพร่เชื้อย่อมมีมาก ประกอบกับการนั่งทำ

บริการให้คนไข้ย่อมมีระยะใกล้ชิดมากกว่าการ
ยืนทำ การได้รับเชื้อจึงมีโอกาสได้มาก

กลุ่มของทันตแพทย์ที่รับราชการและทำ
คลินิกส่วนตัวด้วย ก็ประสบปัญหาโรคหวัด
ร้อยละ 91.03 เช่นกันแต่น้อยกว่ากลุ่มทำ
คลินิกส่วนตัวอย่างเดียวเล็กน้อย ทั้งนี้อาจ
เป็นเพราะชั่วโมงในการทำงานในคลินิกส่วน
ตัวมีน้อยกว่า จึงมีโอกาสติดโรคน้อยกว่า

ส่วนกลุ่มทันตแพทย์ที่รับราชการอย่าง
เดียว ประสบปัญหาโรคหวัดน้อยกว่าทั้ง 2 กลุ่ม
ที่กล่าวมาแล้วเพราะส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.97)
ทำงานในห้องที่ไม่ติดเครื่องปรับอากาศ และ
ท่าทางในการทำงานเป็นการยืนมากกว่านั่ง

จึงอาจกล่าวได้ว่า โรคหวัดอาจมีความ
สัมพันธ์ต่อการทำงานของทันตแพทย์

ปัญหาเรื่องการเจ็บคอปวดศีรษะและไอ
อาการต่างๆ เหล่านี้ส่วนมากเป็นอาการร่วมกัน
กับโรคหวัด ดังนั้นทันตแพทย์ส่วนใหญ่เป็น
โรคหวัดจึงมีอาการต่างๆ เหล่านี้เป็นอันดับ
รองลงมาจากรโรคหวัด จริงอยู่อาการปวดศีรษะ
อาจเนื่องมาจากสาเหตุอื่นๆ อีกได้ เช่น สายตา
ไม่ดี โรคตาบางชนิด โรคประสาท แต่เมื่อ
ได้พิจารณาตามตารางที่ 6 (ตอนที่ 3) จะเห็น
ได้ว่าปัญหาต่างๆ เหล่านี้มีน้อยไม่ถึงครึ่งหนึ่ง

ของจำนวนทันตแพทย์แต่ละประเภท นอกจาก ศีรษะของทันตแพทย์น่าจะมาจากโรคหัวใจมาก
ทันตแพทย์ที่ทำคลินิกส่วนตัวอย่างเดียว มี กว่าสาเหตุอื่น
ปัญหาสายตาร้อยละ 55.56 ดังนั้นอาการปวด

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนคนไข้ ชั่วโมงการทำงาน ทำทางขณะให้บริการแก่คนไข้ และ
ปัญหาการปวดหลัง แยกตามประเภทการทำงาน

ประเภทการทำงาน		จำนวนคนไข้ ต่อวัน (คน)	ชั่วโมงทำงาน ต่อวัน (ชั่วโมง)	ทำทางขณะให้บริการแก่คนไข้		ปัญหาการ ปวดหลัง (ร้อยละ)
				ยืนมาก กว่านั่ง (ร้อยละ)	นั่งมาก กว่ายืน (ร้อยละ)	
รับราชการอย่างเดียว		14.7	5.6	31.75	9.52	66.67
รับราชการ และทำคลินิก ส่วนตัว	รับราชการ	14.5	5.6	25.64	18.38	68.80
	คลินิกส่วนตัว	5.6	3.1	13.25	29.49	
ทำคลินิกส่วนตัวอย่างเดียว		11.6	7.6	13.88	50.00	75.00

ปัญหาการปวดหลังนี้ จากตารางที่ 7
เปรียบเทียบจำนวนคนไข้ ชั่วโมงการทำงาน
ทำทางขณะให้บริการแก่คนไข้ และปัญหาการ
ปวดหลังนี้ จะเห็นได้ว่า ปัญหานี้เป็นอีกปัญหา
หนึ่งซึ่งทันตแพทย์กว่าร้อยละ 50.00 ได้ประสบ
อยู่ ทันตแพทย์ผู้รับราชการอย่างเดียว และผู้
ที่รับราชการและทำคลินิกส่วนตัวนั้น มี
จำนวนเกือบเท่ากัน แต่ทันตแพทย์ที่ทำคลินิก
ส่วนตัวอย่างเดียวมีปัญหาที่สูงถึงร้อยละ 75.00

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของปริมาณคนไข้
และชั่วโมงการทำงาน จะเห็นได้ว่า จำนวน
คนไข้ไม่สัมพันธ์ต่อปัญหาการปวดหลัง ถึงแม้
ชั่วโมงการทำงานก็เช่นกัน เพราะทันตแพทย์
ที่ทำคลินิกส่วนตัวอย่างเดียว ทำงานน้อยกว่า
ทันตแพทย์ที่ทำงาน 2 อย่าง 1.1 ชั่วโมง และ
เมื่อพิจารณาถึงลักษณะทำทางขณะให้บริการ
แก่คนไข้แล้วจะเห็นว่า ผู้ทำคลินิกส่วนตัวจะ
นั่งขณะให้บริการร้อยละ 50.00 ซึ่งเกือบเท่า ๆ

กับทันตแพทย์ที่ทำงานทั้งรับราชการและคลินิก ส่วนตัว ร้อยละ 47.87 แต่ถ้าวินิจฉัยถึงท่าทางของการให้บริการแก่คนไข้ โดยยืนมากกว่านั่ง จะเห็นว่า ผู้รับราชการอย่างเดียวมีร้อยละ 31.75 และผู้ทำงาน 2 อย่าง มีร้อยละ 38.89 แต่ผู้ทำคลินิกส่วนตัวอย่างเดียวมีเพียงร้อยละ 13.88 จึงอาจกล่าวได้ว่า การยืนหรือการนั่งให้บริการแก่คนไข้ อาจมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาการปวดหลังได้

แต่ปัญหาการปวดหลังอาจเนื่องมาจากสาเหตุอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น การจัดตำแหน่งของทันตแพทย์และคนไข้ขณะให้บริการไม่ถูกต้อง และ/หรือ จากการออกกำลังกายและบริหารร่างกายไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ซึ่งตามข้อ 2.9 พบว่า ทันตแพทย์เกินกว่าร้อยละ 50.00 ของทั้ง 3 ประเภทการทำงาน เคยออกกำลังกายและบริหารร่างกายแต่ไม่สม่ำเสมอ

ปัญหาโรคตับอักเสบ ได้พบในทันตแพทย์ที่รับราชการและทำคลินิกส่วนตัว ด้วย จำนวน 20 คน หรือร้อยละ 8.55 ผู้ที่ทำคลินิกส่วนตัวอย่างเดียว จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 5.56 ส่วนผู้ที่รับราชการอย่างเดียว ไม่พบโรคนี้ ปัญหาดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะการให้บริการแก่คนไข้ใกล้ชิด เนื่องจาก

ทันตแพทย์ต้องสัมผัสกับเลือดและน้ำลายของผู้ป่วยทางทันตกรรมอยู่เสมอ เช่น การทำ ศัลยกรรมในช่องปาก หรือการให้บริการรักษาผู้ป่วยโรคปริทันต์² จากการศึกษา³นี้ได้แยกศึกษาว่าเป็นทันตแพทย์เฉพาะด้านใดจึงไม่อาจทราบได้ว่า ทันตแพทย์ที่เคยมีปัญหาโรคนี้มี ความเกี่ยวข้องเพียงใดกับผู้ป่วยทันตกรรม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเรื่องโรคตับอักเสบ² พบว่าทันตแพทย์มีโอกาสได้รับเชื้อไวรัสมาก และมีโอกาสได้รับการแพร่เชืื่อนี้สูงมาก ทันตแพทย์จึงควรตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น เพื่อป้องกันตนเองและผู้ป่วยที่มารับการรักษาทางทันตกรรม

4. ทักษะ ทักษะของทันตแพทย์ ที่ศึกษาพบว่า ทันตแพทย์ส่วนใหญ่มีความพอใจปานกลางในวิชาชีพของตน และยังไม่แน่ใจว่าจะประกอบวิชาชีพอีกนานเท่าใด หรือแล้วแต่สุขภาพของแต่ละบุคคล ถ้าทันตแพทย์มีสุขภาพสมบูรณ์ ก็น่าจะประกอบวิชาชีพได้นานกว่าผู้ที่สุขภาพไม่สมบูรณ์ ทันตแพทย์เองให้ความเห็นว่า การบริหารร่างกายเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะเกี่ยวข้องกับการทำงานของทันตแพทย์ และมีความต้องการทราบวิธีการบริหารร่างกาย แต่ทันตแพทย์ร้อยละ 70.27 ประกอบวิชาชีพทั้งการรับราชการและคลินิก

ส่วนตัว จะมีเวลาบริหารร่างกายมากขึ้น
เพียงใด จึงนำศึกษาวิธีการบริหารร่างกายที่
จำเป็นและมีประโยชน์ต่อการทำงานของ
ทันตแพทย์

ทันตแพทย์ที่ศึกษาในโครงการนี้ ได้
สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพนี้ว่า เป็น
วิชาชีพที่ต้องทำงานหนัก มีเวลาพักผ่อนน้อย
สุขภาพจิตเสื่อม ประสาทเครียด ร่างกาย-
ทรุดโทรม ติดต่โรคง่าย การทำงานจำเจ
น่าเบื่อ แต่รายได้ดี จึงนำที่จะศึกษาถึงทัศนคติ
ของทันตแพทย์เกี่ยวกับวิชาชีพของตนว่าเมื่อ
ประกอบอาชีพไประยะหนึ่งแล้ว มีความคิดเห็น
ต่ออาชีพของตนเองอย่างไร เพื่อหาวิธีการ
กระตุ้นให้ทันตแพทย์เกิดความพอใจในการ
ทำงานเพิ่มขึ้น และให้ทันตแพทย์มีสุขภาพที่
สมบูรณ์ดียิ่งขึ้นต่อไป

คงได้กล่าวแล้วว่า ในการศึกษาเรื่อง
สุขภาพของทันตแพทย์นี้ ทันตแพทย์ที่ศึกษา
ส่วนใหญ่อายุอยู่ในกลุ่ม 35-44 ปี 25-29 ปี
และ 30-34 ปี ตามลำดับ ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ใน
ระหว่างการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานได้
อีกนาน จึงนำที่จะศึกษาถึงสุขภาพของ
ทันตแพทย์และทัศนคติว่าจะมีแนวโน้มไปใน
ทางใด และสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้นาน
เท่าใด

สรุป

การศึกษาสุขภาพของทันตแพทย์ โดย
ใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ไปยัง
ทันตแพทย์ทั่วประเทศ ได้รับคำตอบกลับมา
ร้อยละ 41.12 หรือ 333 ฉบับ เป็นชาย 114 คน
และหญิง 219 คน มีอายุระหว่าง 35-44 ปี
เป็นทันตแพทย์ที่สมรสมากกว่าโสด มีบุตรโดย
เฉลี่ยครอบครัวละ 2 คน ทันตแพทย์ส่วนใหญ่
ทำงานในกรุงเทพมหานคร และทำงานทันที
หลังจากจบการศึกษา

การประกอบอาชีพ ร้อยละ 70.00 ของ
ทันตแพทย์ ประกอบอาชีพทั้งรับราชการและ
ส่วนตัว ทำงานวันละประมาณ 8.7 ชั่วโมง มี
คนไข้เฉลี่ย 20 คนต่อวัน ร้อยละ 18.92 ของ
ทันตแพทย์ประกอบอาชีพรับราชการอย่างเดียว
ทำงานวันละ 5.6 ชั่วโมง มีคนไข้เฉลี่ย 15 คน
ต่อวัน นอกจากนั้น ร้อยละ 10.81 ของ
ทันตแพทย์ ประกอบอาชีพทำคลินิกส่วนตัว
อย่างเดียว ทำงานวันละ 7.6 ชั่วโมง มีคนไข้
เฉลี่ย 12 คนต่อวัน ขณะทำงานทันตแพทย์
ส่วนใหญ่นั่งมากกว่ายืน

ประวัติการเจ็บป่วย ทันตแพทย์กว่า
ร้อยละ 50.00 มีการหยุดงานเนื่องจากความ
เจ็บป่วย การพักผ่อน และกิจธุระอื่น ๆ ปัญหา
การเจ็บป่วย ร้อยละ 90.00 ของทันตแพทย์ที่

ประสบอยู่ ได้แก่ โรคหวัด รองลงมาได้แก่
เจ็บคอ ไอ ปวดศีรษะ และปวดหลัง
ทันตแพทย์กว่าร้อยละ 50.00 ไม่เคยตรวจ
สุขภาพประจำปี แต่ออกกำลังกายหรือบริหาร
ร่างกายบ้าง

ทัศนคติ ร้อยละ 60.96 มีความพอใจ
ในวิชาชีพปานกลาง และร้อยละ 42.62 ยังไม่
แน่ใจว่าจะประกอบอาชีพอยู่อีกนานเท่าใด
ทันตแพทย์เกือบทั้งหมดเห็นความสำคัญของการ
ออกกำลังกายและต้องการรู้วิธีบริหาร
ร่างกายสำหรับทันตแพทย์

จะเห็นได้ว่าทันตแพทย์ส่วนใหญ่ที่อยู่ใน
ในการศึกษานี้ อยู่ในกลุ่มอายุ 25-44 ปี ซึ่ง
อยู่ในวัยที่สามารถปฏิบัติงานได้อีกนาน และ
ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่มาจากทันตแพทย์ใน
กรุงเทพมหานคร จึงควรศึกษาให้กว้างขวาง
มากกว่านี้ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลของทันตแพทย์
ทั้งกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แต่อย่างไร
ก็ตาม การที่ทันตแพทย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหา
การเป็นหวัดอยู่มาก จึงควรศึกษาหาทาง
ป้องกันเพื่อให้โรคบรรเทาลง สามารถปฏิบัติ
งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นเวลานาน ปัญหา
การปวดหลังและโรคอื่น ๆ ก็ควรศึกษาต่อไป
เพราะอาจมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อทันตแพทย์
อายุมากขึ้นและปฏิบัติงานระยะนานขึ้น

การที่ทันตแพทย์ออกกำลังกายไม่
สม่ำเสมอทั้ง ๆ ที่เห็นความสำคัญ อาจเป็น
เพราะว่า แต่ละคนทำงานมาถึงวันละ 8.7 ชั่วโมง
และส่วนใหญ่เป็นทันตแพทย์ที่สมรสแล้ว จึง
มีภาระทางครอบครัวด้วย ประกอบกับไม่รู้วิธี
ออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับทันตแพทย์ ซึ่ง
มีลักษณะการทำงานเฉพาะอาชีพ คือใช้ข้อนิ้ว
หลาย ๆ ส่วนพร้อม ๆ กันในขณะทำงาน และ
ส่วนใหญ่ทำงานในลักษณะท่าทางที่ซ้ำ ๆ กัน
ซึ่งถ้าทำการ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและ
ถูกต้อง อาจช่วยป้องกันความเจ็บป่วยและทำ
ให้ร่างกายสมบูรณ์สามารถประกอบ อาชีพได้
อีกนาน จึงควรที่จะศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะถึง
การออกกำลังกายของทันตแพทย์ และควร
เผยแพร่ให้ทันตแพทย์ได้ทราบโดยทั่วกัน

สำหรับการที่ทันตแพทย์มีความพอใจ
ในการประกอบอาชีพปานกลาง และยังไม่แน
ใจว่าจะประกอบอาชีพต่อไปอีกนานเท่าใดนั้น
ควรศึกษาถึงสาเหตุที่เกิดจากอะไร อาจมี
ความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษา และการสอบ
คัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ เพราะ
จากการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ของ
ผู้เข้าศึกษาวิชาทันตแพทยศาสตรมิ ได้เลือก
ศึกษาวิชานี้เป็นอันดับแรก และอาจจะเกี่ยวข้อง
กับการจัดหลักสูตร และการเรียนการสอนขณะ

ศึกษาได้ บัญชีนับว่าเป็นปัญหาสำคัญอัน
เป็นรากฐานที่จะได้ทันตแพทย์ที่มีทัศนคติที่ดี

ต่อการประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
ต่อไป

Abstract

Pensri Sitthisomwong, Sulaksana Palanu Wong, Supaporn Kanwanich : The health of dentists part IV. C.U. Dent. J. 4 : 69, 1981.

The study of the health of dentists part IV, about the attitude towards the dental profession found that 60.96 percents of dentists had positive attitude. The other 42.62 percents were in doubt that how long they will be in this profession. About the physical exercise, most of the dentist are aware of the important and want to know the suitable designs for the dentists to keep practicing.

เอกสารอ้างอิง

1. วัชรินทร์ มรรคดวงแก้ว การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนไทย "ฟันดี มีสุข" วารสารทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ก.ย.-ต.ค. 2521 หน้า 29
2. ยธนา บุญญางาม โรคตับอักเสบเนื่องจากเชื้อไวรัส ในวิชาชีพทันตแพทย์ วิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 5 ก.ย.-ต.ค. 2522 หน้า 253-257

ABSTRACT

Pensri Sitthisomwong, Sulaksana Palanuwig, Suporn Kanwanich : The health of dentists : conclusion of the study.

By using the postal questionnaires, the study found that the 42.2% of the questionnaires were sent back by 333 dentists who are 114 males and 219 females. The age of the group are 35-44 year old and more married dentists than singles. The average offspring is 2 persons for each family. Most of the dentists graduated from the dental schools in Thailand and started their profession right after the graduation mainly in Bangkok.

The results of the study can be summerized into 3 headings as follow :

The profession : 70 % of the dentists work both for the government and private sectors by treating 20 patients within 7-8 hours per day. About 18.92 % work only for the government with 5.6 working hour and 12 patient for treating in a day. The other 10.81 % work privately in the clinic having 15 patients within 7.6 working hours per day. Most of the dentists prefer sitting while doing the service to the patients.

The health records : 50% of the dentists had been absent from work due to illness, vacation and other bussiness. The dentists' main health problem is common cold which is as high as 90 % had been attacked. Sorethroat, coughing, headache and backache are another health problems besides commoncold. The percentage of dentists who never have the annual physical examination is more than 50 %, Most of them excercise occasionally.

The attitude : About 60.96% of the dentists have the positive attitude towards their profession but they are in the medium satisfaction. The 42.26 % are in doubt about the duration of staying in this career, because they are not so sure about theic health and some are thinking of switcing to another bussiness. Most of the dentist are aware of the important of the excercise for good health and like to know how they should do.

This survey is the primary report of the health of dentists showed that most of the study group fall in the age of 25-40 year old. which is the active age in the profession. Most of the information in this survey are from the dentists in Bangkok. So, this study should be done further on periodically in order to gain more data from dentists all over the country and to find out some facts when they get older. They may have more health problems besides common cold, backache and others that are found in this study. Those information will lead to the prevention of dentist's diseases and will extend their lives longer.

The exercise for dentists in another topic that should be further studied such as how and when the dentist should exercise to keep physical fitness, so they can carry on their profession as long as they need.

The study should also be continued on the dentists' attitude towards the profession. Although this study found the positive attitude from most of the dentists but not so satisfaction. The reason of such an attitude may come from their failure from the university entrance examination, because most of the dentist did not choose dentistry as their first priority of the study, and/or from the dental curriculum or others. This is very important to find out to gain more information in order to improve the process to reach the one of the objectives of the dental curriculum.